ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭୂଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀ

ବନାମ

ମହାରାଣୀ ବିଶ୍ୱାଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

(ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2672/2004)

ଅଗଷ୍ଟ 24, 2011

[ଡକ୍ଟର ମୁକୁନ୍ଦକମ୍ ଶର୍ମା ଏବଂ ଅନିଲ ଆର୍. ଦାଭେ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଭୂମି ଅର୍ଜନ ଅଧିନିୟମ, 1894:

କ୍ଷତିପୂରଣ - ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ -ଏକର 4. 98 ପରିମାଣର ଜମି ଢେଙ୍କାନାଳ ଜିଲ୍ଲାର ଲୋଧାନି ଗ୍ରାମରେ ଅବସ୍ଥିତ, ଯାହା ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଅଧିସୂଚିତ -ଭୂଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ବାବଦକୁ 3100 ଟଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ - ସନ୍ଦର୍ଭିତ ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ଷତିପୂରଣକୁ ବୃଦ୍ଧି କରି ଏକର ପିଛା 10,000 ଟଙ୍କା କରିଥିଲେ - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶିକୁ ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି କରି ଏକର ପିଛା 75,000 ଟଙ୍କା କରିଥିଲେ - ଆବେଦନ ଉପରେ, ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା: ସନ୍ଦର୍ଭିତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ବୟାନ ସମେତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ତର୍ଜମା କରିବା ପରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଯେ ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି ହେବା ତାରିଖରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ଏକର ପିଛା 10,000/- ରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ - ଉକ୍ତ ପରିମାଣ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ପାଇଁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଉଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଥିଲା - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ଫଳାଫଳଗୁଡିକ କିପରି ଯୁକ୍ତିହୀନ ଏବଂ ଅଯୌକ୍ତିକ ତାହା ସୂଚିତ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଭୁଲ ଧାରଣା ଉପରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲେ ଯେ ଜମିର କ୍ଷୁଦ୍ର ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକର ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କାରକ ହୋଇପାରେ, କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ପରିମାଣ ଏକର 4.98 ଡ଼େସିମିଲ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ 1 ଡେସିମିଲ ଜମି ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରି ହୋଇନଥିଲା - ମାମଲାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ରାୟକୁ ବାତିଲ କରାଗଲା - ନୂତନ ଭାବେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ମାମଲା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଗଲା ।

ଢେଙ୍କାନାଳ ଜିଲ୍ଲାର ଲୋଧାନି ଗ୍ରାମରେ ଅବସ୍ଥିତ 4.98 ଏକର ମାପର ଜମିକୁ 18.2.1987 ରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଭୂଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀ 2.3.1988 ରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ଜମି ପାଇଁ ଏକର ପିଛା 3100 ଟଙ୍କା (ତୈଳ ଜମି) ଏବଂ 5490 ଟଙ୍କା (ସାରଦ ଜମି) କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶିରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଜମି ମାଲିକମାନେ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ

ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ସନ୍ଦର୍ଭିତ ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏକର ପିଛା **10,000** ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ । ଦାବିଦାର ଏବଂ ଭୂଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀ ଉଭୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ଷତିପୂରଣ ପରିମାଣକୁ ଏକର ପିଛା **75,000** ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଭୂଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନଟିର ଫଇସଲା କରି ଏବଂ ମାମଲାଟିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଇ, ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ: **1.** ସମସ୍ତ ଭାର ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏହା ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ଯେ ସେମାନେ ଏକର ପିଛା **3,100/-** ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ପାଇବାକୁ ହକଦାର, ଯାହା ଭୂଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଚାରି ଜଣ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଭାବରେ ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ପାଞ୍ଚଟି ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯାହା ତା **14.9.1988** ରିଖ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ୍ସିବିଟ **3, 15.4.1985** ତାରିଖ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ୍ସିବିଟ **4, 25.5.1984** ତାରିଖ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ୍ସିବିଟ **5, 15.7.1985** ତାରିଖ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ୍ସିବିଟ **6** ଭାବରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଜି.ପି. କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଶସ୍ୟ ଗୋଲା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଅବସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏକ୍ସିବିଟ **7** ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ମଧ୍ୟ ନଥିରେ ଏକ୍ସିବିଟ **8** ଭାବରେ ଏକ ମାନଚିତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହା ପ୍ରକାଶ କଲା ଯେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ମଧ୍ୟରେ ଏକ ରାସ୍ତା ଯାଇଛି । ତେବେ, ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଉକ୍ତ ରାସ୍ତାଟି ଏକ ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ଥିଲା ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନଥିଲା । ଉକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ଏପରି କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ସାକ୍ଷ୍ୟ ନଥିରେ ରଖାଯାଇ ନଥିଲା । **18.2.1987** ରେ ଧାରା **4** ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ଉକ୍ତ ତାରିଖ ପାଖାପାଖି ଏବଂ ସେହି ଜମି ପାଖାପାଖି ଥିବା ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବାକୁ ଥିଲା । ସନ୍ଦର୍ଭିତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ସମେତ ନଥିରେ ଥିବା ସମଗ୍ର ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ବିସ୍ତୃତ ଏବଂ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ତର୍ଜମା କରିବା ପରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ ଧାରା **4** ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି ହେବା ତାରିଖରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଏକର ପିଛା **10, 000/-** ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଉକ୍ତ ରାଶି ସନ୍ଦର୍ଭିତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ପାଇଁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଉଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ଉକ୍ତ ଫଳାଫଳ ଗୁଡ଼ିକ ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ସୂଚିତ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ଜମିର କ୍ଷତିପୂରଣକୁ ଏକର ପିଛା **10, 000/-** ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର କରିବାରେ ଉକ୍ତ ଫଳାଫଳ ଗୁଡିକ କିପରି ଯୁକ୍ତିହୀନ ଏବଂ

ଅଯୌକ୍ତିକ ଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପାଇଁ ସନ୍ଦର୍ଭିତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଫଳାଫଳ ସହିତ ଏହାଙ୍କ ଅସହମତି ପାଇଁ କାରଣ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେହି ପ୍ରକାରେ କିଛି କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ଷତିପୂରଣକୁ ଏକର ପିଛା **75,000/-** ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରି ଏକ ତରବରିଆ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ।

2. ଯେହେତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇନଥିଲେ ଏବଂନଥିରେ ଉପଲବ୍ଧ ଦସ୍ତାବିଜ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିନଥିଲେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବଜାୟ ରଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏହାର ମଧ୍ୟ କାରଣ ହେଉଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଭୁଲ ଧାରଣା ଉପରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲେ ଯେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଜମି ଗୁଡ଼ିକର ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କାରକ ହୋଇପାରେ, କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ପରିମାଣ **4.98** ଏକର ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ **1**ଡେସିମିଲ ଜମି ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରି ହୋଇନଥିଲା । ନଥିରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ୍ ପଠନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ଆଇନଗତ ପ୍ରସ୍ତାବର ଭୁଲ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

3. ମାମଲାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଗଲା । ଅଧିନିୟମର ଧାରା **54** ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନ କରିବାର ଶେଷ ନ୍ୟାୟାଳୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା ନଥିରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣକୁ ତର୍ଜମା କରିବାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ତା'ପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଉଭୟ ମୌଖିକ ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଆଧାରରେ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ଫଳାଫଳ ଦେବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ତା'ପରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଉଚିତ୍ ।

ନବନାଥ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ **(2009) 14** ଏସ. ସି. ସି. **480: 2009 (6)** ଏସ. ସି. ଆର. **632 -** ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିଧି ସନ୍ଦର୍ଭ:

2009 (6) ଏସ୍. ସି. ଆର୍. **632** ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଥିଲା ଅନୁଚ୍ଛେଦ **12**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2672/2004 ।

ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 369/1990 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକଙ୍କ ତା 04.10.2001 ରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସୁରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ତ୍ରିପାଠୀ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜନରଞ୍ଜନ ଦାସ, ଶ୍ୱେତକେତୁ ମିଶ୍ର, ପି. ପି. ନାୟକ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ **ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଅନିଲ ଆର୍. ଦାଭେ**ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

1. ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ତା 04.10.2001 ରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଦାୟର କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଏକ ସାମୁହିକ ରାୟ ମାଧ୍ୟମରେ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭୂଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 428/1990 କୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 369/1990 କୁ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଅନୁମତି ଦେଇଛନ୍ତି ।

2. ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନରେ ଯେଉଁ ପ୍ରସଙ୍ଗ ବିଚାର ପାଇଁ ରହିଛି ତାହା ହେଉଛି ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏବଂ ଏହାକୁ ଏକର ପିଛା 10,000/- ଟଙ୍କାରୁ 75,000/- ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଅତ୍ୟଧିକ କି ଏବଂ ଏହା ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟର ଏକ ସଠିକ୍ ପ୍ରତିଫଳନ କି ।

3. ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ଦାୟର କରିବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିଥିବା ତଥ୍ୟ ଏହା ଯେ ଢେଙ୍କାନାଳ ଜିଲ୍ଲାର ପରଜଙ୍ଗ ଥାନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଲୋଧାନୀ ଗ୍ରାମରେ ଅବସ୍ଥିତ ଖାତା ନମ୍ବର 88 ଅଧୀନରେ ଥିବା ପ୍ଲଟ ନମ୍ବର 6588/6861, 6567, 6576, 6565, 6561 ରୁ 6564, 6581, 5873, 6566 ଏବଂ 6560 ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଏକର 4.98 ଡେସିମାଲ ମାପର ଜମିକୁ ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗର ତା 18.02.1987 ରିଖର ଘୋଷଣା ନମ୍ବର 9420 ଅନୁଯାୟୀ ପରଜଙ୍ଗ ବିତରଣ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଭୂଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀ ତା 02.03.1988 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ପାଇଁ ଏକର ପିଛା 3100/- (ତୈଳ ଜମି) ଏବଂ 5490/- (ସାରଦ ଜମି) ଟଙ୍କା ହାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆଦେଶ କରିଥିଲେ । ମାଲିକ-ଦାବିଦାରମାନେ ପ୍ରତିବାଦ ସହିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଭୂଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ତା 02.03.1988 ରିଖର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଜମି ଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894 (ଏହା ପରେ

"ଅଧିନିୟମ" ଭାବରେ ସୂଚିତ) ର ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ L.A. ବିବିଧ ସଂଖ୍ୟା 37/88 ମାଧ୍ୟମରେ ବିଦ୍ୱାନ ଅଧସ୍ତନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ ।

4. ବିଦ୍ୱାନ ଅଧସ୍ତନ ବିଚାରପତି, ସାକ୍ଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣ ପରେ, ତା 06.09.1990 ରିଖର ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର କ୍ଷତିପୂରଣକୁ ଏକର ପିଛା 10,000/- ଟଙ୍କା ହାରରେ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ ।

5. ଅଧସ୍ତନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ତା 06.09.1990 ରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦାବିଦାରମାନେ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 369/1990 ଦାୟର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଭୂଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 428/1990 ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତା 04.10.2001 ରିଖର ଏକ ସାମୁହିକ ରାୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଭୂଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 428/1990 କୁ ଖାରଜ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦାବିଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 369/1990 କୁ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି ଉକ୍ତ ଜମିର କ୍ଷତିପୂରଣକୁ ଏକର ପିଛା 10,000/- ଟଙ୍କାରୁ 75,000/- ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ ।

6. 04.10.2001 ତାରିଖର ଉପରୋକ୍ତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ, ଭୂଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀ ଏହି ଆବେଦନ ଦାୟର କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ଉପରେ, ଆମେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥିତ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କୁ ଶୁଣିଲୁ ।

7. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ପ୍ରତି ଆମର ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଓକିଲ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ନଥିରେ ଥିବା ଦସ୍ତାବିଜ ସାକ୍ଷ୍ୟ ତଥା ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣକୁ ମଧ୍ୟ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ତର୍ଜମା କରି ଅଧିକୃତ ଜମିର କ୍ଷତିପୂରଣକୁ ଏକର ପିଛା 10,000/- ଟଙ୍କାରେ ସ୍ଥିର କରି ସନ୍ଦର୍ଭିତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଫଳାଫଳ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ନଥିରେ ଥିବା କାଗଜପତ୍ରକୁ ତର୍ଜମା ନକରି କ୍ଷତିପୁରଣକୁ ଏକର ପିଛା 75,000/- ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପାଇଁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନଥିଲା ।

8. ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ବହୁତ ଛୋଟ ଜମି ବିକ୍ରି ଏବଂ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟରେ ଏତେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଜମି ବିକ୍ରି ହୋଇଥିଲା, ତାହା ସଠିକ ବଜାର ମୂଲ୍ୟକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରୁନଥିଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ, ସେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ଜମିଟି ଅଧିକ ବିକଶିତ ନଥିଲା କାରଣ

ଆଖପାଖରେ କ୍ୱଚିତ୍ ଚାରି କିମ୍ବା ପାଞ୍ଚଟି ଘର ଥିଲା । ସେ ତାଙ୍କ ଦାବିର ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଅଦାଲତରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣ ପ୍ରତି ଆମର ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ । ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିଲା, ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିକୁ ଉପଯୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଥିଲା । ସେହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ, କେତେକ ଜମି ନଷ୍ଟ ହେବାକୁ ଯାଉଥିବାରୁ ଛାଡ଼ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ବାରମ୍ବାର କୁହାଯାଇଥିବା ପରି ଛାଡ଼ ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାହା କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହି ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଏବଂ ବାତିଲ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୨. ତେବେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଓକିଲ ଉପରୋକ୍ତ ଦାଖଲଗୁଡ଼ିକୁ ଖଣ୍ଡନ କରି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକ ସେହି ଜମି ସହ ଜଡ଼ିତ, ଯାହା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ ତେଣୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ସେଗୁଡ଼ିକ ସର୍ବୋତ୍ତମ ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ଉକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଏବଂ ଏକ ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ କ୍ଷତିପୂରଣରେ ପହଞ୍ଚିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଥିଲେ ।

10. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଓକିଲଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ଯୁକ୍ତିକୁ ତର୍ଜମା କରିବା ପାଇଁ, ଆମେ ନିଜେ ନଥି ଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଛୁ । ସମସ୍ତ ଭାର ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି, ଏହା ପ୍ରମାଣ ଏବଂ ସ୍ଥାପିତ କରିବା ପାଇଁ ଯେ ସେମାନେ ଭୂଅର୍ଜନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ଏକର ପିଛା 3,100/- ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି । ଉକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଚାରି ଜଣଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପାଞ୍ଚଟି ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖିଥିଲେ, ଯାହା ତା 14.9.1988 ରିଖ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ୍ସିବିଟ 3, 15.4.1985 ତାରିଖ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ୍ସିବିଟ 4, 25.5.1984 ତାରିଖ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ୍ସିବିଟ 5, 15.7.1985 ତାରିଖ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ୍ସିବିଟ 6 ଭାବରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଉତ୍ତରଦାତା ଦାବିଦାର ମାନେ ଜି.ପି. କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଶସ୍ୟ ଗୋଲା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଅବସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏକ୍ସିବିଟ 7 ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ମଧ୍ୟ ଏକ୍ସିବିଟ 8 ଭାବରେ ଏକ ନକ୍ସା ନଥିରେ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହା ପ୍ରକାଶ କରେ ଯେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ମଧ୍ୟରେ ଏକ ରାସ୍ତା ଯାଇଛି । ତେବେ, ଉପରୋକ୍ତ ରାସ୍ତା, ଯାହା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ମଧ୍ୟରେ ଯାଇଛି, ତାହା ଏକ ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ଏପରି କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ସାକ୍ଷ୍ୟ ନଥିରେ

ରଖାଯାଇ ନଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା 18.2.1987 ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ଉକ୍ତ ତାରିଖ ପାଖାପାଖି ଏବଂ ସେହି ଜମି ପାଖାପାଖି ଥିବା ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବାକୁ ହେବ । ସନ୍ଦର୍ଭିତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ସମେତ ନଥିରେ ଥିବା ସମଗ୍ର ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ବିସ୍ତୃତ ଏବଂ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ତର୍ଜମା କରିବା ପରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି ହେବା ତାରିଖରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଏକର ପିଛା 10, 000/- ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ସନ୍ଦର୍ଭିତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ରାଶିକୁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ପାଇଁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଉଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା ।

11. ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ଉକ୍ତ ଫଳାଫଳ ଗୁଡ଼ିକ ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ସୂଚିତ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ଜମିର କ୍ଷତିପୂରଣକୁ ଏକର ପିଛା 10, 000/- ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର କରିବାରେ ଉକ୍ତ ଫଳାଫଳ ଗୁଡିକ କିପରି ଯୁକ୍ତିହୀନ ଏବଂ ଅଯୌକ୍ତିକ ଥିଲା । ନଥିରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣର କୌଣସି ତର୍ଜମା ବିନା ଏବଂ ବିଦ୍ୱାନ ସନ୍ଦର୍ଭିତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଫଳାଫଳକୁ ବିଚାର ନକରି ମଧ ଏବଂ ଶେଷରେ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ଷତିପୁରଣକୁ ଏକର ପିଛା 75,000/- ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପାଇଁ ସନ୍ଦର୍ଭିତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଫଳାଫଳ ସହିତ ଏହାଙ୍କ ଅସହମତିର କାରଣ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେହି ପ୍ରକାରେ କିଛି କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ଷତିପୂରଣକୁ ଏକର ପିଛା 75,000/- ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରି ଏକ ତରବରିଆ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ।

12. ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଆମେ *ନବନାଥ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ* ମାମଲାରେ (2009) 14 ଏସ. ସି. ସି. 480 ରେ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା, ଯେଉଁଥିରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ, ଯାହା ଅନୁମାନ ଏବଂ ଅନ୍ଦାଜ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା, ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିବାବେଳେ, ସନ୍ଦର୍ଭିତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ, ଯାହା ନଥିରେ ରଖାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟର ବିସ୍ତୃତ ପରୀକ୍ଷା ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା, ତେଣୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା: -

> "31....... ସନ୍ଦର୍ଭିତ ବିଚାରପତି ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ତରଫରୁ କେବଳ ଜମିର ବର୍ଗୀକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା, ସେମାନଙ୍କର ବୟସ, ଗୁଣବତ୍ତା ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇଥିଲେ । ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରୁ ଯେ ବିଦ୍ୱାନ ସନ୍ଦର୍ଭିତ ବିଚାରପତି

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ଜମିର ବର୍ଗୀକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ; ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଦାବିଦାରମାନେ ଜମିର କୌଣସି ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ଥିବା ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ବିଦ୍ୱାନ ସନ୍ଦର୍ଭିତ ବିଚାରପତି ଜମିକୁ ଜିରାୟତ ଜମି ଭାବରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରିଥିଲେ । ଯଦି ରାଜ୍ୟ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ, ତେବେ ଏହା ଦର୍ଶାଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଥିଲେ ଯେ ସନ୍ଦର୍ଭିତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବାହାରିଥିବା ଫଳାଫଳ ନଥିରେ ରଖାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବଜାୟ ରହିବନାହିଁ ।

32. ଆମ ମତରେ, ନଥିରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ବିଦ୍ୱାନ ସନ୍ଦର୍ଭିତ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବାହାରିଥିବା ତଥ୍ୟର ଫଳାଫଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କେବଳ ଅନ୍ଦାଜ ଓ ଅନୁମାନ ଉପରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରାଯାଇ ପାରିନଥାନ୍ତା ।”

ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି:-

"46. ....ଏକ ବିଚାରାଳୟ ସଠିକ୍ ଆଇନଗତ ନୀତି ପ୍ରୟୋଗ କରି ନଥିରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣର ତର୍ଜମା ଉପରେ ଏହାଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ । କେବଳ ଅନ୍ଦାଜ ଏବଂ ଅନୁମାନ ଏକ ରାୟର ଆଧାର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।"

କ୍ଷତିପୂରଣର ପରିମାଣ ଗଣନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି:-

“44. ନିଃସନ୍ଦେହ, କ୍ଷତିପୂରଣର ପରିମାଣ ଗଣନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନେକ ବିଷୟକୁ, ଯଥା, ଜମିର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଗୁଣବତ୍ତା, ତାହା ସେଚିତ ହେଉ କିମ୍ବା ଅଣସେଚିତ, ଜଳସେଚନ ପାଇଁ ସୁବିଧା ଯେପରିକି କୂଅ ରହିବା ଇତ୍ୟାଦି, ଫଳ ଧାରଣକାରୀ ଗଛର ଉପସ୍ଥିତି, ଜମିର ଅବସ୍ଥିତି, କୌଣସି ରାସ୍ତା କିମ୍ବା ରାଜପଥର ନିକଟତା, କୌଣସି କୋଠା କିମ୍ବା ଢାଞ୍ଚା ଅଛି କି ନାହିଁ ତାହାର ସମାନତା ବିଚାରକୁ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।"

13. ଯେହେତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ନଥିରେ ଉପଲବ୍ଧ ଦସ୍ତାବିଜ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିନାହାଁନ୍ତି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବଜାୟ ରଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏହାର ମଧ୍ୟ କାରଣ ହେଉଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଭୁଲ ଧାରଣା ଉପରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲେ ଯେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଜମି ଗୁଡ଼ିକର ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କାରକ ହୋଇପାରେ, କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ

ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ପରିମାଣ ଏକର 4.98 ଡ଼େସିମିଲ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ 1 ଡେସିମିଲ ଜମି ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରି ହୋଇନଥିଲା । ନଥିରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ୍ ପଠନ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ଆଇନଗତ ପ୍ରସ୍ତାବର ଭୁଲ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ହୋଇଛି ।

14. ମାମଲାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଛୁ ଏବଂ ଆମର ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ମତ ହେଉଛି ଯେ ଯେହେତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 54 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନର ଶେଷ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଏହା ନଥିରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣକୁ ତର୍ଜମା କରିବାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିବା ଉଚିତ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନଥିରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣକୁ ତର୍ଜମା କରିବେ ଏବଂ ତା'ପରେ ଏଠାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଉଭୟ ମୌଖିକ ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଆଧାରରେ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ଫଳାଫଳ ଦେବେ ଏବଂ ତା' ପରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବେ ।

15. ଆମେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଚାହୁଁ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ମାମଲାର ଶୀଘ୍ର ସମାଧାନ ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ତେଣୁ, ଆମେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ 15 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 2011 ରେ ଆବେଦନରେ ତାରିଖ ପାଇବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କଠାରେ ହାଜର ହେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ।

16. ଉପରୋକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ, ଏହି ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇ ଫଇସଲା କରାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାକୁ ଛାଡି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଡି. ଜି. ଆବେଦନ ଫଇସଲା ହେଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଅନୁବାଦକ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।